

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در صورتی که $a = 1$ نمی‌توانیم طرفین را در گام پنجم بر $a - 1$ تقسیم کنیم و چون در گام پنجم ذکر نشده که $a \neq 1$ پس ایراد استدلال در همین گام است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. $x^3 \leftarrow$ مکعب عدد $3x^3 \leftarrow$ سه برابر مکعب هر عدد

چون در عبارت داده‌شده، توان ۳ ظاهر شده است، بنابراین گزینه‌ی ۲ نادرست است. همچنین چون علامت کوچک‌تر استفاده شده پس گزینه‌ی ۴ نیز نادرست است. همچنین علامت مساوی در صورت سؤال نیامده است، پس گزینه‌ی ۱ نیز نادرست است، بنابراین گزینه‌ی ۳ درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) گزاره نادرست است.
(۲) یک گزاره شرطی است.
(۳) یک گزاره شرطی است.
(۴) گزاره نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته ۱: به طرفین تساوی می‌توان مقداری را اضافه یا کم کرد.
نکته ۲: در طرفین تساوی می‌توان مقداری (مخالف صفر) را ضرب یا تقسیم کرد.
وقتی طرفین تساوی را در عبارت $(x - 5)$ ضرب می‌کنیم در واقع داریم جواب $x = 5$ را هم به معادله اضافه می‌کنیم مگر اینکه فرض کنیم $x \neq 5$ که در این صورت گام پنجم ایراد خواهد داشت که طرفین را بر $x - 5 = 0$ تقسیم کرده است.
تذکر: در استدلال داده شده، در گام ۱ بیان نشده که $x \neq 5$ پس ایراد استدلال در واقع همان گام یکم است. ولی منظور طراح سؤال قطعاً گزینه ۳ بوده و سازمان سنجش نیز گزینه ۳ را به عنوان پاسخ صحیح اعلام کرده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر ترکیب عطفی $p \wedge \sim q$ درست باشد، آنگاه دو گزاره p و $\sim q$ هر دو درست هستند و در نتیجه هر دو گزاره $\sim p$ و q نادرست خواهند بود.

در گزینه‌های ۱ و ۴، گزاره $p \wedge q$ به دلیل نادرستی q ، قطعاً نادرست است، پس ترکیب شرطی به انتقای مقدم درست است. در گزینه ۲، ترکیب فصلی $\sim p \vee q$ نادرست است. ولی در گزینه ۳، گزاره $p \vee q$ درست و گزاره $\sim p$ نادرست است، پس ترکیب شرطی $(p \vee q) \Rightarrow \sim p$ نادرست خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزاره $(\sim p \Rightarrow \sim q)$ را عکس نقیض گزاره $(p \Rightarrow q)$ می‌نامیم در نتیجه:

$$\xrightarrow{\text{قانون دمورگان}} \sim(p \wedge q) \equiv (p \Rightarrow \sim(p \wedge q)) \Rightarrow \sim(\sim p) : \text{عکس نقیض}$$

$$\left(p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q) \right) \xrightarrow[\text{شرطی به فصلی}]{\text{تبدیل ترکیب}} \sim p \vee (\sim p \vee \sim q) \equiv ((\sim p \vee \sim p) \vee \sim q) \equiv (\sim p \vee \sim q)$$

$$\xrightarrow[\text{دمورگان}]{\text{قانون}} \sim(p \wedge q)$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. $\sim(p \Leftrightarrow q) \equiv (p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim p)$

$$\sim[(p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim p)] \equiv p \Leftrightarrow q$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$p \Rightarrow q$$

$$q \quad \cup$$

$$\therefore p$$

فقط گزینه ۲ به فرم مغالطه است:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر a عددی فرد و b عددی فرد باشد، آن گاه $a + b$ عددی زوج است.

$$P \wedge q \Rightarrow r \xrightarrow{\text{عکس نقیض}} \sim r \Rightarrow \sim(P \wedge q)$$

اگر $a + b$ عددی زوج نباشد، آن گاه a فرد نیست یا b فرد نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ی (۱) داریم:

$$p \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim p \vee (p \vee q) \equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee q \equiv T \vee q \equiv T$$

در سایر گزینه ها اگر p گزاره ای درست باشد، ارزش گزاره ی داده شده نادرست خواهد بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} \sim((p \wedge q) \wedge \sim p) &\equiv \sim(p \wedge q) \wedge \sim(\sim p) \\ &\equiv (\sim p \vee \sim q) \wedge p \equiv \underbrace{(\sim p \wedge p)}_F \vee (\sim q \wedge p) \\ &\equiv \sim q \wedge p \equiv p \wedge \sim q \end{aligned}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} P \Rightarrow q &\equiv \sim P \vee q \Rightarrow P \Rightarrow (q \Rightarrow r) \equiv \sim P \vee (q \Rightarrow r) \equiv \sim p \vee (\sim q \vee r) \equiv (\sim P \vee \sim q) \vee r \\ &\equiv \sim(P \wedge q) \vee r \equiv (P \wedge q) \Rightarrow r \end{aligned}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر p درست و q نادرست باشد، آن گاه ارزش گزاره ی $\sim p \vee q$ نادرست و در نتیجه ترکیب عطفی آن با

هر گزاره ی دیگری نادرست است، بنابراین ارزش گزاره ها که در گزینه ی (۳) اشاره شده است، امکان پذیر نیست. (در سایر گزینه ها

ارزش هر دو گزاره $\sim p \vee q$ و $p \vee r$ و در نتیجه ترکیب عطفی آن ها درست است.)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نادرست $t \Rightarrow \sim t$ درست

درست P

نادرست q و نادرست $S \Rightarrow$ نادرست $q \vee S \Rightarrow$ درست $t \Rightarrow q \vee S$

درست $r \Rightarrow$ نادرست q و درست $q \vee r \Rightarrow$ درست $q \vee r$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نقیض گزاره $p \vee q$ را با نماد $\sim(p \vee q)$ نمایش می دهیم. هر دو جمله p و q نقیض شده و گزاره فصل به گزاره عطفی تبدیل می شود:

$$\sim(p \vee q) = (\sim p) \wedge (\sim q)$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\sim((p \vee q) \Rightarrow r) \equiv \sim(\sim(p \vee q) \vee r) \equiv (p \vee q) \wedge \sim r$$

17

روش اول: جدول ارزش گزاره را تشکیل می دهیم:

p	q	$\sim p$	$p \wedge q$	$\sim p \wedge q$	$(p \wedge q) \vee (\sim p \wedge q)$
d	d	u	d	u	d
d	u	u	u	u	u
u	d	d	u	d	d
u	u	u	u	u	u

بنابراین در ۲ حالت، ارزش این گزاره درست است.
روش دوم:

$$(p \wedge q) \vee (\sim p \wedge q) \equiv \overbrace{(p \vee \sim p)}^T \wedge q \equiv q$$

چون q در جدول ارزش امل دو گزاره، در ۲ حالت درست است، پس گزاره‌ی موردنظر نیز در دو حالت درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استدلال مطرح شده یک مغالطه است. با این که روش به کار رفته در مغالطه نادرست است، نتیجه‌ی آن می‌تواند درست یا نادرست باشد. به عنوان مثال در استدلال مطرح شده، نتیجه‌ی استدلال درست است. اگر جای مقدمه‌ی دوم و نتیجه عوض شود، استدلال تبدیل به قیاس استثنایی می‌شود که همواره درست است. با توجه به مطلب ذکر شده، تنها گزینه‌ی (۴) صحیح نیست.

19

روش اول: می‌دانیم گزاره‌ی شرطی در صورتی نادرست می‌شود که مقدم درست و تالی نادرست باشد. حال اگر در این گزاره‌ی شرطی p نادرست باشد، آن‌گاه q چه درست و چه نادرست باشد، ارزش $p \wedge q$ نادرست است، پس گزاره همواره درست خواهد بود. روش دوم: اگر $p \wedge q$ درست باشد، آن‌گاه p و q هر دو درست هستند و در نتیجه $p \Rightarrow (p \wedge q)$ درست می‌شود. اگر $p \wedge q$ نادرست باشد، به انتفای مقدم گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow (p \wedge q)$ درست است، یعنی این گزاره همواره درست می‌باشد.

۲۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بنابر قوانین دمورگان نقیض $\sim q \wedge p$ گزاره $p \vee q$ می‌باشد، پس ۲ عدد اول نیست یا ۳ فرد است درست می‌باشد.

21

وزن مصراع‌های (الف)، (ب) و (و): مفاعیلین مفاعیلین فَعولُن — — — — —
— — — — —
وزن مصراع‌های (ج) و (هـ): فَعولُن فَعولُن فَعولُن فعل — — — — —
— — — — —
وزن مصراع (د): فَعلاتِن فَعلاتِن فَعلاتِن فعْلَن — — — — —

۲۲

الف) — U — — U U — — U — — U U —

(مفتعلن فاعلن مفتعل فاعلن)

— U — U — U U — — U — U — U U — (ب)

(مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن)

— U U— — U U— — U U— — U U— (ج و د)

(مفتعلن مفتعلن مفتعلن)

۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ب / را / ی / ت = مفاعل

۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

زان روعِ نا	گُ سَس تِ دِ	وا نَد سَ وا	رِ عُمَر
_ U _ _	U U _ U	_ U _ _	_ U

۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقطیع هجایی هر واژه:

تو رفتی	پرسه زنان	نوبهاران	اتفاقا
تَ رَف تِی	پَر سَ زَنان	نُوبَ هاران	اِت تِ فاقن
_ _ U	_ U U _	_ _ U _	_ _ U _
فعولن	مفتعلن	فاعلاتن	فاعلاتن

۲۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۴»، «مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ی «۱»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

گزینه ی «۲»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینه ی «۳»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۲۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ی «۱»: دل: مشبه/ چون: ادات تشبیه/ مار زخم‌خورده: مشبه‌به/ به پیچ و تاب افتادن: وجه شبه

گزینه ی «۳»: جهان: مشبه/ چون: ادات تشبیه/ نی: مشبه‌به/ هزاران ناله داشتن: وجه شبه

گزینه ی «۴»: من: مشبه/ چو: ادات تشبیه/ شمع: مشبه‌به/ مشهور بودن: وجه شبه

۲۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت «ت» آرایه ی تشبیه به‌کار نرفته است. آرایه ی تشبیه در سایر ابیات:

بیت «الف»: آفتاب (مانند) شمعی است. (تشبیه فشرده ی غیر ترکیبی)

بیت «ب»: چشمه ی حیوان صبح (تشبیه فشرده ی اضافی)

بیت «پ»: مهره ی خورشید (تشبیه فشرده ی اضافی)

بیت «ث»: آیینه ی خورشید (تشبیه فشرده ی اضافی)

۲۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هریک از مصراع‌های این بیت، چهار پایه ی آوایی دارند.

هَ می	تا گُ ند پی	شِ عا دت	هَ می کن
۱	۲	۳	۴

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱:	نَ دا نم می	چ کس در عَه	دِ حُس نت
گزینه ۲:	حَ بی بان جا	کِ دس تی بَر	فِ شا ند
گزینه ۳:	نَ شا ید گُ ف	تَ نان کس را	دِ لی هست
	۱	۲	۳

۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عمر جاویدان عذاب جاودانی بیش نیست:
عُمَرِ جاوی / دان غِ ذاب / جا و دانی / بی ش نیست

۳۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:

- (۱) زلف ← مشبه / بند ← مشبه‌به
- (۲) عقل ← مشبه / خانه ← مشبه‌به
- (۳) دهر ← مشبه / چمن ← مشبه‌به
- (۴) لب ← مشبه / لعل ← مشبه‌به

۳۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ادات تشبیه و وجه شبه ندارد.
- (۲) ادات تشبیه و وجه شبه ندارد.
- (۳) سینه (مشبه)، چون (ادات تشبیه)، دریا (مشبه‌به)، گشاده (وجه شبه)
- (۴) ادات تشبیه و وجه شبه ندارد.

۳۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) سنگ حادثه = تشبیه فشرده اضافی
- (۲) آینه آب = تشبیه فشرده اضافی
- (۳) تلمیذ بی ارادت (مانند) عاشق بی زر است و رونده بی معرفت (مانند) مرغ بی پر = تشبیه فشرده اسنادی
- (۴) مس وجود، کیمیای عشق = تشبیه فشرده اضافی / (مانند) زر شوی = تشبیه فشرده اسنادی / چو مردان ره = تشبیه گسترده

۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- وزن بیت گزینه (۱): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- وزن بیت گزینه (۲): مفاعیلن مفاعیلن فعولن
- وزن بیت گزینه (۳): مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
- وزن بیت گزینه (۴): مستفعل - مستفعل - مستفعل - مستف (فع‌لن)

۳۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیه فشرده‌ی اضافی در این بیت: لنگر تسلیم، موج خطر، مدّ احسان
تشبیه فشرده‌ی اضافی در سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: سیلاب حوادث - رخت هستی
- گزینه ۲: باغ حسن
- گزینه ۳: باغ عقل - آفتاب عشق

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۳۷

خُش	صِ	دا
-	U	-
فاعلن		

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۳۸

(۲) عقرب زلف (۳) مزرع ... فلک (۴) شاهین زلف/ عنقای عشق
نکته: «لعل شکرخا» در گزینه‌ی (۱) ترکیب وصفی است و «شکرخا» یعنی جونده‌ی شکر، شکرخوار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روز سپید من (مشبه) چون (ادات) خال ... تو (مشبه‌به) سیاه (وجه‌شبه) هست. ۳۹

صورت حال من (مشبه) چون (ادات) زلف تو (مشبه‌به) آشفته (وجه‌شبه) گشت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۴۰

«صبح امید» اضافه‌ی تشبیهی است و دو رکن (وجه تشبیه و ادات تشبیه) وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): صدا چون بوی گل پخش می‌شد. (صدا: تشبیه، چون: ادات تشبیه، بوی گل: مشبه‌به، پخش می‌شد: وجه تشبیه).
گزینه (۳): من چو مور به کنجی نشینم. (من: مشبه، چو: ادات تشبیه، مور: وجه تشبیه، به کنج نشینم: وجه تشبیه)
گزینه (۴): دل مثل صنوبر صبور است. (دل: مشبه، مثل: ادات تشبیه، صنوبر: مشبه‌به، صبور: وجه تشبیه)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیهات موجود در ادبیات: ۴۱

(۱) عالم به کوه طور - ما به موسی (۲)
(۲) کفر به دین - خار به نسرین (۲)
(۳) کسان به نی - دو صد سرو روان به چنگ‌ها (۲)
(۴) رنگ رخ به زعفران - من به چنگ - تن به گور (۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تقطیع گزینه‌ی (۳): ۴۲

گر	جان	بَ	دَ	هد	سند	بِ	یَه	لعل	نَ	گر	دد
-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	-	-
با	طی	نَ	تَ	اص	لی	چَ	کَ	ند	بَد	هَ	تاد
-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	-	-
مفعول			مفاعیل			مفاعیل			فعولن		

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امتداد هجاهای مصراع سؤال: ۴۳

سا	قی	بَ	دَ	آن	شَ	را	بَ	رو	حا	نی	را
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-	-

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شناسه در افتاده‌ام: مشبه/ چو: ادات/ گیسو: مشبه‌به/ بر کنار افتادن: وجه‌شبه ۴۴

شناسه در بوده‌ام: مشبه/ چون: ادات/ کمر: مشبه‌به/ پیوسته در بند میان بودن: وجه شبه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وجه‌شبه در هر بیت: ۴۵

(۱) صورت حالی در او (۲) به هم برآمده باشد. (۳) سوزان

۴۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشبیهات هر مورد:

(الف) من به مرغ زیرک - زلف به دام (۲ تشبیه)

(ب) فاقد تشبیه

(ج) وجود به ملک - عقل به فرهاد (۲ تشبیه)

(د) زلف به شام - طوبی به غلام - قد به صنوبر (خرامش صنوبر) (۳ تشبیه)

۴۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

جانم / بهاران: بَها را ~~خ~~ / روانم: رَوا نم / زمستان: زِ مِس تا ~~خ~~

همان طور که دیده می شود در سایر گزینه ها یک هجای کوتاه و دو هجای بلند وجود دارد.

۴۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ی (۳): عاشق حقیقی در پی رهایی نیست.

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) رهایی از عشق ناممکن است.

(۲) رهایی از عشق ناممکن است.

(۴) بلاکشی عاشق

۴۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

دَ	زَق	صا	ي	عا	لم	بِ	گش	تَم	بِ	سی
بِ	سَر	بُر	دَ	می	یا	م	با	هر	ک	سی

۵۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) خزان درد / بهار عافیت (اضافه ی تشبیهی)

(۲) زنجیر جنون / حصار عافیت (اضافه ی تشبیهی)

(۴) بار عافیت (اضافه ی تشبیهی)

۵۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر فرهنگ و فرهنگ های غالب و تأثیرگذار دارای ویژگی های نامطلوب باشند، جامعه ی جهانی با

چالش های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.

۵۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می گیرد.

(ب) فرهنگ مغولان، قومی-قبیلای بود و شایستگی های جهانی شدن را نداشت.

۵۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرهنگ جهانی باید دارای شش ویژگی عدالت، حقیقت، معنویت، آزادی، تعهد و مسئولیت و در نهایت

عقلانیت باشد. بررسی عبارت ها:

(الف) برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی اش می شود و زمینه ی ظلم بر او را فراهم می کنند. فرهنگ

جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

(ب) برخی فرهنگ ها جبرگرا و غیرمسئول اند. آن ها نقش انسان ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان

می گیرند، آن ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می کنند و زمینه ی نفوذ سلطه گران را فراهم می آورند. فرهنگ جهانی باید روحیه ی

تعهد و مسئولیت را در انسان ها ایجاد کند تا زمینه ی گسترش و تحقق عقاید و ارزش های جهان شمول را فراهم آورد.

۵۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه‌ی خاصی است، از محدوده‌ی قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند، مگر این‌که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: فرهنگ شینتو در ژاپن از محدوده‌ی قومی و قبیله‌ای خود فراتر نمی‌رود مگر این‌که نگاه سلطه‌جویانه پیدا کند، در نتیجه ظرفیت جهانی شدن را ندارد.

گزینه‌ی «۲»: فرهنگ جهانی علاوه بر شباهت‌ها به تفاوت‌ها نیز تأکید دارد.

گزینه‌ی «۳»: فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه‌ی فاسقه می‌نامد.

۵۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی تغلب می‌نامد. او در تعریف این نوع جامعه می‌نویسد: مردم این جامعه به دنبال غلبه و سیطره یافتن به سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند این نوع مدینه در اندیشه فارابی با انواع دیدگاه‌های استعماری و امپریالیستی همخوانی دارد و در گذشته نیز از طریق جهان‌گشایی و امپراتوری تحقق می‌یافته است.

اوج استعمار کهن (قدیم) در قرن ۱۹ بود که در آن دوره تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید.

۵۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید. در این مدت، تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره‌ی زمین به ۶۷ درصد رسید.

۵۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرهنگ جهانی باید دارای عقلانیت باشد تا بتواند به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد و از عقاید و ارزش‌های خود دفاع کند.

عدالت ارزشی است که مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و قطبی شدن جهان می‌شود.

۵۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی تغلب می‌نامد. در جامعه‌ی تغلب، مردم گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند (و باید باشند) و از همه‌ی جوامع دیگر برترند. در چنین جامعه‌ای مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

۵۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه‌ی کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به‌وجود آمد.

(درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۴)

۶۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اعضای جامعه‌ی تغلب گمان می‌کنند فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند (و باید باشند).

نکته: ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی «تغلب» می‌نامد.

۶۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخی از فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند. آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه‌ی نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

۶۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گونه‌ی نخست: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد.

گونه‌ی دوم: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست. بلکه سعادت همه‌ی انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۶۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- دیدگاه اول: براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه‌ی گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

۶۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. افراد عادی جامعه، بیشتر از هر روشی با آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده‌اند. آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند.

۶۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پاسخ احتمالی یک فرضیه است که در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند و این پاسخ یک بیان علمی است که درستی یا نادرستی آن از طریق تجربی مورد آزمون قرار می‌گیرد.

۶۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صورت سؤال بیانگر هدف دوم روان‌شناسی یعنی تبیین است چرا که به بیان علت و چرایی پدیده موردنظر (وسواس فکری) می‌پردازد؛ بنابراین هدف بعدی باید پیش‌بینی باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هدف اول یعنی توصیف است.

(۳) هدف چهارم یعنی کنترل است.

(۴) هدف دوم یعنی تبیین است.

۶۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در روش مشاهده به توصیف موضوعات مختلف پرداخته می‌شود و می‌توان در محیط‌های مختلف مانند آزمایشگاه نیز از این روش استفاده کرد. در این روش مشاهده‌گر باید بدون هیچ کم‌وکاستی آنچه را که مشاهده می‌کند، دقیقاً ثبت نماید و پیشداوری نکند، اما برای اخذ اطلاعات عمیق (گزینه ۴) باید از روش مصاحبه استفاده کرد.

۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

منظور از تعریف عملیاتی این است که در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها، باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری، تعریف شوند. تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه‌ی آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند. (درس ۱ - ص ۱۹)

۷۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عالی‌ترین مرتبه‌ی شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است. حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. به طور کلی هر چه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

- ۷۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر چند نوجوانان در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه به‌کارگیری این توانایی‌ها پختگی لازم را ندارند. به همین دلیل، تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود. برخی از این پیامدها عبارت‌اند از:
- ۱- حساسیت نسبت به انتقاد دیگران
۲- احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز
۳- آرمان‌گرایی و عیب‌جویی
۴- مشکل در تصمیم‌گیری روزمره

- ۷۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مشاهدات باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری باشد که در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ نمونه‌هایی از مشاهدات رفتار موجود زنده است. ویژگی دشواری و پیچیدگی فرآیند آماده‌سازی، مربوط به روش پرسش‌نامه است.
- ۷۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شود.

- ۷۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند، پس سهیل و سمیرا که غیرهم‌جنس هستند، نمی‌توانند همسان باشند، پس حتماً ناهمسان هستند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۲) رضا و راضیه ناهمسان هستند، پس از دو تخمک به وجود آمده‌اند.
۳) مونا و مهدی غیرهم‌جنس هستند، پس نمی‌توانند همسان باشند.
۴) سعید و مسعود هم‌جنس هستند، پس هم می‌توانند غیرهمسان باشند و هم می‌توانند همسان باشند و ویژگی‌های وراثتی یکسان داشته باشند.

- ۷۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان موجودی اجتماعی است و از بودن با دیگران لذت می‌برد.
- آگاهی انسان از این ویژگی مهم در فرآیند رشد، به تدریج حاصل می‌شود.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱) اولین علامت رشد اجتماعی در ۲ تا ۳ ماهگی، لبخند اجتماعی است.
۲) کودکان دبستانی معمولاً بازی گروهی می‌کنند.
۳) ترس از غریبه مربوط به رشد اجتماعی است.

- ۷۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کودکان در ابتدا قادر به انجام حرکات درشتی مانند بالا رفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف مانند بستن بند کفش را به دست می‌آورند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱) منظور از رشد در دوره‌ی کودکی، از زمان تولد تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.
۲) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به مراحل مشخص تقسیم نمود.
۳) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

- ۷۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
عبارت «فقط به مصالح خود اهمیت می‌دهم و مسائل دیگران به من مربوط نیست» مربوط به رشد درک اخلاقی است.

- ۷۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فراایندهای ذهنی را به واسطه نتایجی که دربر دارد استنباط می‌کنیم. به عنوان مثال شما بیست اسلاید به دوستان ارائه می‌کنید. بعد از ارائه همه تصاویر از او می‌خواهید تا با نشان دادن تصادفی اسلاید هفتم و اسلاید هشتم را به شما نشان دهد. در این مثال پاسخ موفقیت‌آمیز فرد نشان‌دهنده‌ی حافظه است که از جمله فراایندهای ذهنی است که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیست.

۸۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مصاحبه‌ی ساختاریافته بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیش‌تری وجود دارد.

رد گزینه‌ی ۲: در همه‌پرسی‌ها معمولاً از مصاحبه‌های ساختاریافته استفاده می‌کنند.

رد گزینه‌ی ۳: مصاحبه‌ی بدون ساختار روش بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش ویژه است.

رد گزینه‌ی ۴: وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فردی بپرسیم از مصاحبه‌ی بدون ساختار استفاده می‌شود.

۸۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «از نمونه‌های تربیتی» اشتباه است.

گزینه ۳: فعل «تَعَلَّمْنَا» به معنای «به ما می‌آموزد - به ما یاد می‌دهد» را اشتباه ترجمه کرده است.

گزینه ۴: عبارت «از نمونه‌های تربیتی» اشتباه است. / «زیرا» در این گزینه معادل عربی ندارد.

۸۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «علیکم»: شما باید، بر شما است، بر شما لازم است / «أَنْ تَتَعَايَشُوا تَعَايِشاً سَلَمِيًّا»: همزیستی مسالمت

آمیز کنید / «مَعَ بَعْضِكُمْ»: با همدیگر / «و تَحَاوَلُوا»: و تلاش کنید، و بکوشید (مشابه فعل مضارع قبلی، به صورت مضارع التزامی

ترجمه شده است) / «حَتَّى تَكُونُوا»: تا باشید (رد گزینه‌ی «۲») / «أَتَقَى النَّاسَ»: پرهیزگارترین مردم (رد گزینه‌ی «۳») / «لَا تَفْقِدُوا»: از دست ندهید (مشابه فعل مضارع قبلی، به صورت مضارع التزامی ترجمه شده است) (رد گزینه‌ی «۲») / «الْفُرْصَةُ»: فرصت [مفرد و

بدون ضمیر] (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۸۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «وصفتُ»: وصف کردم، توصیف کردم / «كُلٌّ مَلِيحٌ»: هر انسان (فرد) بانمکی / «كما»: آن‌طور که،

آن‌گونه که / «تُحِبِّينَ»: دوست داری / «تَرْضَيْنَ»: می‌پسندی / «أَخَفَ»: می‌ترسم / «أَنْ تَهْجُرِيَنِي»: کم ترکم کنی، که مرا ترک کنی

(دقت کنید که فعل‌های «تُحِبِّينَ»، «تَرْضَيْنَ» و «تَهْجُرِيَنِي» همگی مربوط به صیغه «لِلْمَخَاطَبَةِ (أَنْتِ) یعنی مفرد مؤنث مخاطب»

مضارع هستند).

۸۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «بَطَّارِيَةُ سَيَّارَتِي»: باتری خودروی من / «لَا تَعْمَلْ جَيِّدًا»: خوب کار نمی‌کند / «عَلَى أَنْ أَبَدِّلَهَا»: باید آن را

تعویض کنم / «بِبَطَّارِيَةِ أُخْرَى»: با باتری دیگری / «سَرِيعًا»: سریع

۸۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «تَفْتِيْشُنَا عَنِ الْمَالِ وَ الرَّاحَةِ»: جست‌وجوی ما از دارایی و آسایش («گاهی» در گزینه‌های «۲ و ۳»

اضافی است، رد سایر گزینه‌ها) / «قَدْ يَسْبَبُ»: گاهی باعث می‌شود (رد گزینه «۴») / «أَنْ يُمَرَّرَ»: که تلخ شود (رد سایر گزینه‌ها) /

«عِيشُنَا الصَّعْبَ»: زندگی سخت‌مان (رد گزینه «۴»)

«طه حسین یک منتقد و نویسنده مقالات اجتماعی و سیاسی بود. او در سال ۱۸۸۹ میلادی متولد شد و دوران کودکی خود را در یک جامعه کوچک در استان منیا در جنوب مصر گذراند. در آن دوره، این جامعه از فقر و جهل رنج می‌کشید و همچنین از شیوع بیماری‌ها و نبود رعایت امور پزشکی در آن رنج می‌کشید. همین شرایط باعث شد که طه حسین در شش سالگی بینایی خود را از دست بدهد.

در سال ۱۹۰۲ میلادی، طه حسین به همراه برادر بزرگ‌ترش، احمد، به شهر قاهره رفت و به دانشگاه الازهر وارد شد تا تحصیلات خود را تکمیل کند. او تا سال ۱۹۱۲ در آنجا تحصیل کرد و در سال ۱۹۱۴ برای نخستین بار مدرک دکترای خود را از دانشگاه مصر دریافت کرد.

علاوه بر این، او در سال ۱۹۱۸ نیز مدرک دکترای دیگری دریافت کرد که عنوان پایان‌نامه او «فلسفه اجتماعی ابن خلدون» بود. سپس در سال ۱۹۲۶، نخستین کتاب خود را با عنوان «در شعر جاهلی» منتشر کرد. او کتاب معروفی به نام «الایام» دارد که یکی از بهترین نمونه‌های زندگی‌نامه شخصی به شمار می‌رود و آن را بین سال‌های ۱۹۳۶ تا ۱۹۳۹ نوشت.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) کتاب «الایام» حاوی سرگذشت افراد معروف است. (طبق متن این کتاب سرگذشت خود طه حسین است.)
- (۲) وقتی طه حسین نابینا شد، برادر بزرگ‌ترش او را به قاهره برد. (در متن گفته نشده که این دو اتفاق به هم مرتبط بوده‌اند.)
- (۳) طه حسین نخستین کتابش را در سی و هفت سالگی تألیف کرد. (طبق متن او در سال ۱۸۸۹ متولد شد و در ۱۹۲۶ این کتاب را تألیف کرد پس این گزینه درست است.)
- (۴) ابن خلدون فیلسوفی مشهور در قرن بیستم بود. (در متن به قرنی که ابن خلدون در آن زندگی می‌کرده اشاره نشده است.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به متن، طه حسین در سال ۱۸۸۹ به دنیا آمد و در سال ۱۹۰۲ (یعنی در سن ۱۳ سالگی) به دانشگاه الازهر رفت. ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) بینایی‌اش را به دلیل کمبود مراقبت‌های پزشکی از دست داد.
- (۲) در ده سالگی به الازهر ملحق شد.
- (۳) دو بار مدرک دکترای گرفت.
- (۴) او اولین کسی است که از دانشگاه الازهر دکترای گرفته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «یُعانی» به معنای «رنج می‌کشد» است. ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) شادمانی می‌کند.
- (۲) دوری می‌کند.
- (۳) درد و رنج می‌کشد.
- (۴) می‌بیند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خطای این گزینه: من مصدر «انتقاد» (ناقد) اسم فاعل از ثلاثی مجرد است، در نتیجه نمی‌تواند از مصدر «انتقاد» ساخته شده باشد، زیرا این کلمه ثلاثی مزید از باب «افتعال» است.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطای این گزینه: معرّف بآل («الازهر» نام یک دانشگاه است، در نتیجه اسم علم است نه معرفه به «ال».)

نکته: هرگاه یک اسم علم «ال» بگیرد باز هم معرّف بالعلمیّه است نه معرّف بآل.
مثال: العراق ← معرّف بالعلمیّه ✓ معرّف بآل ×

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حالت صحیح عدد و معدود در دیگر گزینه‌ها:

- (۱) خزانتین اثنتین
- (۲) عشرین طفلاً (معدود برای اعداد بالاتر از ۱۰ تا ۹۹ مفرد و منصوب است پس «أطفال» که جمع آمده نادرست است.)
- (۳) ثمانیّه أشخاص (معدود برای اعداد ۳ تا ۱۰، به شکل جمع و مجرور می‌آید پس «شخص» نادرست است.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اسماء مکان در دیگر گزینه‌ها:

- (۱) منازل، مفردش «مَنْزِل» (۳) المَصْنَع: کارخانه (۴) مکتبات، مفردش «مکتبَة»: کتابخانه
اما در گزینه پاسخ اسم «الْمَنْزَل» در اصل «الْمَنْزِل» اسم مفعول است نه اسم مکان به معنای «نازل شده» ترجمه گزینه پاسخ
«هنگام حمله عقاب، کلاغ حیوان‌ها را نسبت به خطر نازل شده هشدار می‌دهد».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حالت صحیح سایر گزینه‌ها:

- (۱) یا طالبان طالعا ... يُفیدُکما.
(۲) یا طالبان التزما ... زینتکما. (در این گزینه علاوه بر صیغه افعال و ضمیر که مدّ نظر سؤال بوده اسم پس از «یا» که منادا هست به صورت نادرست نوشته شده و صحیح این منادای تک اسم یا همان مفرد در حالت مثنی مرفوع با «آن» می‌باشد.)
(۴) أیتها الموطّفات لاتشغلکن ...

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «بهترین کارها، میانه‌ترین آنهاست».

مفهوم: اعتدال در کارها

- بیت اول، دوم و سوم به همین مفهوم اشاره دارند (مفهوم بیت چهارم: رعایت انصاف با دوستان و مدارا کردن با دشمنان است.) /
«فاصد» در گزینه ۲ به معنی «فصدکننده خون، رسمی شبیه حجامت برای خارج شدن خون آلوده»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سؤال: مشخص کنید آنچه را که در آن متعدّدی نیست، یعنی فعل پاسخ است که لازم آمده و فاعول ندارد.

- گزینه ۱: فَرَّخ: خوشحال کرد — متعدّدی است. / المستمعین: مفعول
گزینه ۲: اَطَّلَع: مطلع شدند - اجتمعوا: جمع شدند — لازم هستند.
گزینه ۳: قَرَأ: خواند — متعدّدی است. / أشعار: مفعول
گزینه ۴: یُشجّعون: تشویق می‌کردند — متعدّدی است. / بعض: مفعول

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سؤال: مشخص کنید آنچه را که فقط بر اسم تفضیل دلالت دارد:

- در گزینه ۳، خیر الأفراس به معنی: بهترین اسب‌ها است.
نکته: خیر و شرّ اگر معنای «تر / ترین» بدهند، اسم تفضیل هستند!
(۱) اگر خوبی را بشناسی ...
(۲) پوشش سنجاب پرنده برای او خوب است زیرا مانند چتر می‌باشد.
(۴) خوبی همان اخلاق نیکو است

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیدا کردن «محلّ اعرابی» یعنی نقش کلمات را در جمله‌ها پیدا کنیم، به ترجمه عبارت دقت کنید:

- «داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود بیفزاید»، نقش درست کلمه‌ها در گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: مبتدأ و الجملة اسمیّة (أَعْلَم اسم تفضیل است) / گزینه «۲»: مضاف‌إلیه / گزینه «۴»: خبر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه «خیر» به معنای «خوبی» اسم تفضیل نیست، ولی در سایر گزینه‌ها به صورت صفت عالی و به معنای «بهترین» ترجمه می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «یَسْتَمِعون» فعل مضارع از باب «افتعال» است و سین جزء حروف اصلی فعل است، نه زائد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت اسم مکان نیامده و فقط اسم تفضیل «شرّ» آمده است. ولی در سایر گزینه‌ها کلمات
«أكبر - المعابد / مَلْعَب - المكان - خیر / أحسن - المسجد» اسم مکان و اسم تفضیل هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۰۱

مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بت‌پرستان، سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند. در کنار بت‌پرستان، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آنها نمی‌خوردند. اینها به «حنفاء» معروف شدند. ۱۰۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توضیح عبارات نادرست:
(۲) تعداد باسوادان مهم‌ترین شهر عربستان، یعنی مکه، از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رفت.
(۳) در برخی از مناطق عربستان مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت.
(۴) برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود. ۱۰۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
اخبار الطوال از نوع تاریخ‌نگاری ترکیبی است که از قرن سوم هجری متداول شد. ۱۰۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «آنچه را دستور داری آشکار کن و از مشرکان روی برگردان». (حجر: آیه ۹۴). پس، گزینه ۴ صحیح است. ۱۰۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معدودی از اعراب بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها کناره‌گیری می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. اینان به حُنَفَاء معروف شدند. ۱۰۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری این است که نویسندگان، هیچ نقدی و نظری درباره‌ی درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. ۱۰۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مشرکان، ابوطالب رئیس طایفه‌ی بنی‌هاشم را در تنگنا قرار دادند که برادرزاده‌ی خود را وادار به دست کشیدن از عقایدش کند و یا او را به آنان بسپارد. ابوطالب نه تنها از حمایت پیامبر (ص) دست نکشید، بلکه طایفه‌ی بنی‌هاشم را به حمایت از آن حضرت فراخواند. تمام بنی‌هاشم، اعم از مسلمان و غیرمسلمان، در خواست ابوطالب را اجابت کردند و تنها ابولهب از این کار سر بار زد و به دشمنی با رسول خدا (ص) برخاست. ۱۰۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت. مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت و تجارت در مکه وضع بهتری داشت و دادوستد با سرزمین‌های مجاور عربستان از اهمیت فراوانی برخوردار بود. ۱۰۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله‌ی زمانی و مکانی بین روای. و خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن‌را از دیگران نقل کرده است. ۱۱۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
اهالی طائف نه تنها از پیامبر (ص) استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند. ۱۱۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ به جای ذکر همه‌ی روایات درباره‌ی یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه‌ی روایت‌ها، یک گزارش واحد از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند. ۱۱۲

۱۱۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفت و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد.

۱۱۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی داشته باشد، توده هوا گفته می‌شود.

- فشار هوا به وسیله فشارسنج اندازه‌گیری می‌شود و واحد اندازه‌گیری آن «هکتوپاسکال» است.

۱۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی «۱»: نواحی طبیعی دارای ویژگی‌های طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

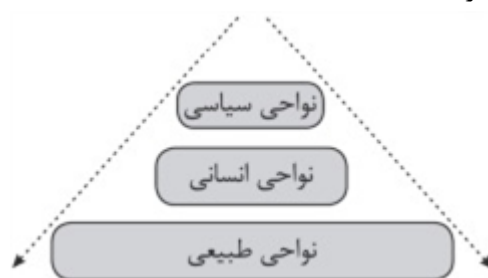
گزینه‌ی «۲»: این گزینه، درباره‌ی تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است، صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: این گزینه، درباره‌ی تغییر مرزهای نواحی، درست است.

۱۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مناطق خشک مناطقی هستند که کمبود بارش دارند. به‌علاوه، بارندگی در این مناطق نامنظم است، به‌طوری که ممکن است چند سال هیچ بارشی صورت نگیرد و یا منطقه به‌طور ناگهانی با رگبارهای کوتاه‌مدت مواجه شود.

۱۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاهش وسعت ناحیه‌ی کشاورزی بیانگر آن است که مرزهای نواحی قابل تغییرند.

۱۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به طور کلی امروزه همه نواحی طبیعی و یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی و اداری قرار دارند.

۱۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با حرکت به سوی مرزهای یک ناحیه صنعتی، از تمرکز و تعدد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود.

۱۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دقت کنید مناسب‌ترین عبارت برای متن داده شده، در گزینه‌ی «۲» آمده است، در نواحی انسانی، به سختی می‌توان حدود مرزها را تعیین کرد، همین عامل سبب شده است که یک ناحیه‌ی مختلط زبانی در مجاورت مرز ایالات متحده‌ی آمریکا و مکزیک دیده شود.

۱۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بیابان‌ها از نظر دما به دو گروه گرم و سرد تقسیم می‌شوند و بخش قابل توجهی از سطح زمین را فرا گرفته‌اند.

۱۲۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این نوع بارندگی که در منطقه کم فشار حاره‌ای یا استوایی (نه در محل جبهه‌ها) تشکیل می‌شود،

توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود (ولی برخوردی بین توده‌های هوا وجود ندارد)، همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری که همراه با رعد و برق همراه است، بیشتر از این نوع هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع روش‌های متنوعی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط، دست به عمل می‌زنند. برای مثال، مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند و می‌دانند که احداث راه‌آهن در کشوری که نواحی مرتفع و کوهستانی دارد، دشوارتر و پرهزینه‌تر از کشوری است که بیشتر زمین‌های آن پست و جلگه‌ای هستند و نیز، لازم است که در احداث فرودگاه به تجهیزات متناسب با شرایط آب‌وهوایی توجه داشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بارندگی جبهه‌ای یا سیکلونی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید؛ یعنی جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند. اما در بارندگی همرفتی برخوردی میان توده‌های هوا صورت نمی‌گیرد بلکه شرایط صعود آن‌ها فراهم می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مرزهای اداری و سیاسی معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. مرزهای اداری و سیاسی بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زمانی و قومی و نظایر آن بین چند استان و حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) مغالطه اشتراک لفظ می‌تواند داشته باشد، امثال شما دو معنای مطابقی ۱- علی‌رغم حضور شما ۲- با توجه به حضور شما دارد که دو معنای مثبت یا منفی می‌سازد.
(۲) مغالطه اشتراک لفظ می‌تواند داشته باشد، گشتی دارای دو معنای مطابقی ۱- ملحق شدن ۲- روی برگردان شدن است.
(۳) مغالطه توسل به معنای ظاهری دارد، انجام سیم‌کشی با دلالت مطابقی یعنی اتصال سیم‌ها است ولی در معنای التزامی که مقصود گوینده باید باشد یعنی وصل شدن برق.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در عبارت «گنج پنهان‌شده در نهایت توسط حامد پیدا شد» با اضافه‌شدن قید «در نهایت» امکان برداشت دیگری با تغییر علائم سجاوندی وجود ندارد و از این عبارت یک برداشت می‌شود داشت و آن این است که حامد کاشف گنج است.
اما اگر این جمله اینگونه بود که «گنج پنهان‌شده توسط حامد پیدا شد» با تغییر جایگاه «،» در جمله می‌توانستیم به دو صورت آن را بخوانیم: ۱- گنج پنهان‌شده توسط حامد، پیدا شد. ۲- گنج پنهان‌شده، توسط حامد پیدا شد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: واژه‌ی «ملک» می‌تواند در این عبارت با حرکت‌گذاری‌های مختلف معانی مختلف پیدا کند: ۱- مُلک ایران (سرزمین ایران) ۲- مِلک ایران (دارایی ایران)

گزینه‌ی «۳»: حرکت‌گذاری مختلف واژه‌ی «ملک»: ۱- مَلِک سبا (پادشاه سبا) ۲- مُلک سبا (سرزمین سبا)
گزینه‌ی «۴»: استاد راهنمای او محقق فلسفه، مسیحی است یا استاد راهنمای او محقق فلسفه‌ی مسیحیت است. (عدم رعایت علائم سجاوندی منجر به برداشت‌های مختلف شده است.)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

به‌کاربردن دلالت مطابقی به جای دلالت تضمینی و التزامی، به خطایی منتهی می‌شود که آن را مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری می‌نامند. در این نوع مغالطه معنای اصلی را با معنای فرعی لفظ واحد اشتباه می‌گیرند. البته نمی‌شود به صورت مطلق گفت که هرگاه دلالت‌های مختلف یک لفظ را به جای یک‌دیگر به کار بردیم این مغالطه رخ خواهد داد، چون که به‌کاربردن دلالت تضمینی به جای التزامی یا التزامی به جای تضمینی به مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری منجر نمی‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «سر» در این گزینه مجاز از افکار است؛ چرا که افکار در محل سر قرار دارند و به علاقۀ محلیه مجاز از

افکار است؛ پس دلالت التزامی وجود دارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «سر» در اینجا مجاز از بخشی از سر یا مجاز از مو می‌باشد که قسمتی از سر محسوب می‌شود، پس علاقۀ مجاز در این جا کلیه است که دلالت تضمینی محسوب می‌شود. (دلالت کل بر جزء)

گزینه ۳: با بخشی از «سر» یعنی فقط قسمت بالای پیشانی یا قسمتی دیگر برحسب مورد به توپ ضربه وارد کرده است؛ پس دلالت تضمینی دارد.

گزینه ۴: «سر» مجاز از قسمتی از سر است؛ چرا که کل سر حسن شکسته بلکه قسمتی از آن شکسته است. پس این گزینه هم دلالت تضمینی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۳۰

مغالطۀ شیوۀ نگارشی کلمات و مغالطۀ توسل به معنای ظاهری و اشتراک لفظ همه ناشی از خطای در حیطة زبان و الفاظ هستند و خطای در الفاظ به خطای در اندیشه منجر می‌شود. منطق با بررسی اصول کلی زبان سعی در جلوگیری از خطای در اندیشه دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محمد در عبارت اول مفهوم است و ناظر بر عالم ذهن است. ۱۳۱

محمد در عبارت دوم مصداق است و ناظر بر عالم خارج است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مورد عبارت الف سکه شدن کار و بار استعاره از پیشرفت در کار است و در مورد عبارت ب سکه به ۱۳۲

کل معنای سکه اشار دارد و در مورد عبارت ج قسمتی از سکه مدنظر می‌باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای جلوگیری از مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات، باید پیام اصلی متن را ارزیابی کرد و این‌گونه نیست که ۱۳۳

راهی برای جلوگیری از آن نباشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳۴

گزینه‌ی ۱: مغالطه توسط به معنای ظاهری در کلمات دست که به دلالت التزامی در اولی به معنی از بین رفتن و در دومی به معنی قدرت داشتن است.

گزینه‌ی ۲: مغالطه توسل به معنای ظاهری در کلمه (دست) به دلالت التزامی به معنی در دسترس نبودن است.

گزینه‌ی ۳: مغالطه اشتراک لفظ در کلمه نهاد و نهاد که اولی به معنی باطن و درون و دومی به معنی نهادن است.

گزینه‌ی ۴: مغالطه توسل به معنای ظاهری در کلمه خورشید و شیر که به دلالت التزامی، خورشید به معنای دست و دل باز و شیر به معنی شجاع است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مغالطه‌ی موجود در این عبارت، اشتراک لفظ ناشی از حرف «با» است. ۱۳۵

با دو معنی دارد: «همراه حسن به سربازی رفت» یا «هم‌زمان با حسن به سربازی رفت»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امروزه دامنه‌ی این فلسفه‌ها بسیار یافته و هر موضوع بااهمیتی که توجه فیلسوفان را به خود جلب کرده، ۱۳۶

فلسفه‌ای پیدا کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علومى مانند فیزیک و اقتصاد که دارای روش تجربی هستند یعنی با استفاده از حواس و آزمایشگاه و ۱۳۷

ابزارهایی مانند میکروسکوپ و ... به حل مسائل خود دست می‌یابند و از روش قیاسی بهره نمی‌جویند.

(۱) آن بخش که درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند، هستی‌شناسی است؛ بررسی وجود داشتن قانون علیت و بررسی وجود داشتن جهان موازی نیز از آن مباحثی است که به بررسی وجود و هستی می‌پردازد. پس در این بخش از مباحث ریشه‌ای فلسفه می‌گنجد.

(۲) آن بخش که توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد نیز معرفت‌شناسی است؛ اینکه آیا درک قانون علیت برای انسان ممکن است یا خیر و همچنین اینکه آیا می‌توان وجود داشتن یا نداشتن جهان را با توجه به توانایی‌های انسان، مورد بررسی قرار داد، از آن دسته مباحثی است که در معرفت‌شناسی می‌گنجد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کسی که اهل تفکر فلسفی است می‌کوشد بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهد و این فرد لزوماً یک فیلسوف نیست، بلکه دارای تفکر فلسفی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محتوای سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه‌های مضاف است ولی در این گزینه یک مسئله معرفت‌شناسانه مطرح شده است که به بخش اصل و ریشه‌ای فلسفه مربوط است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از نتایج اندیشیدن فیلسوفانه این است که فرد از توانایی‌های منطقی و شناخت قواعد تفکر و راه‌های جلوگیری از مغالطات استفاده می‌کند تا راه رسیدن به اعتقادات درست را هموار سازد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادین وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند.

ب) برخی شاخه‌های فلسفه را فلسفه‌های مضاف می‌نامند؛ مانند فلسفه‌ی فیزیک، فلسفه‌ی حقوق

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه‌ی توهم، خیال، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. او درباره‌ی استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پارمنیدس می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت: «نیستی، هست»؛ زیرا این جمله تناقض‌آمیز است. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید. تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می‌توان دریافت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون موضوع گزینه‌ی ۱ در هستی‌شناسی بررسی می‌شود پس این موضوع از بقیه موضوعات کمی‌تر است.

الف) تعاونی: شرکت تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

ب) شرکت سهامی: دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد. برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشید تا شما را برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز کمک کند.

ج) کسب و کار شخصی: کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. (بسیاری از کسب و کارها در ایران به شکل شخصی است.) بیشتر کسب و کارهای شخصی کوچک مقیاس اند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت به ویژه خدمات حضور دارند.

د) کسب و کار شخصی

الف) در زمینه‌های تخصصی مانند پزشکی، دندان پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها «شخصی» هستند.

ب) «تعاونی»، کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.

ج) در «شرکت سهامی» به دلیل بالا بودن مقیاس تولید، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر، امکان رقابت بالاتری وجود دارد.

د) «مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه» برای انجام مأموریتی غیرسودآور یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته‌اند. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند.

تومان $2,400,000,000 = 12 \times \left(\frac{1}{5} \times 1,000,000,000 \right)$: هزینه‌ی خرید مواد اولیه‌ی سالیانه

تومان $2,160,000,000 = 12 \times \left(\frac{1}{5} \times 12,000,000 \right)$: دستمزد سالانه‌ی کارگران

تومان $3,110,400,000 = 12 \times \left(\frac{12}{1,000} \times 2,160,000,000 \right)$: هزینه‌ی آب و برق و گاز و اجاره‌ی سالانه

تومان $1,000,000,000$: سرمایه‌ی فیزیکی سالانه

تومان $10,080,000,000 = 12 \times (3000 \times 280,000)$: هزینه‌ی فرصت سالانه

مجموع هزینه‌ها: $2,400,000,000 + 2,160,000,000 + 3,110,400,000$

تومان $9,030,400,000 = 1,000,000,000 + 360,000,000$

(هزینه‌ی فرصت + هزینه‌های مستقیم) مجموع هزینه‌های تولید - درآمد = سود واقعی

تومان $1,049,600,000 = 10,080,000,000 - 9,030,400,000 =$ سود واقعی $\Rightarrow$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به بررسی عبارات صورت سؤال می‌پردازیم:

- غلط است. کارآفرینان یا مؤسسه‌های شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب‌وکارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که بسیاری از کسب‌وکارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.
- صحیح است.
- غلط است. یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین نبوده است، اما حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف، او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه‌های بالای آن می‌رساند.
- غلط است. کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب‌وکارش را داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
- غلط است. کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.
- صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- الف) بنگاه‌های معاملات ملکی، نمونه‌ای از کسب و کارهای «شخصی» هستند.
- ب) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از «معایب» کسب‌وکار «شخصی» است.
- ج) یک مؤسسه‌ی غیرانتفاعی، نهادی «قانونی» است که برای انجام مأموریتی «غیرسودآور» شکل گرفته است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده) از معایب کسب و کار شخصی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: مالکیت کل سود: مزایای کسب و کار شخصی
- گزینه‌ی «۲»: منافع مالیاتی: مزایای کسب و کار شخصی
- گزینه‌ی «۳»: آزادی عمل در تصمیم‌گیری: مزایای کسب و کار شخصی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف)

سود سالیانه‌ی شرکت $\times$ درصد مالکیت فرد از شرکت = میزان سود فرد

$$50 = x \times 250 \Rightarrow x = \frac{50}{250} = 0.2$$

$\Rightarrow$ درصد ۲۰ = درصد مالکیت فرد از شرکت

ب)

$$\text{عدد } 55 = \frac{550}{10} = \frac{\text{ارزش کل سهام شرکت}}{\text{ارزش هر سهم}} = \text{تعداد سهم‌های ارائه شده توسط شرکت}$$

ج)

$$100 \times \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد در شرکت}$$

$$20 = \frac{x}{550} \times 100 \Rightarrow x = \frac{550 \times 20}{100} = 110 \text{ میلیون ریال}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا درآمد سالانه را محاسبه می‌کنیم و سپس تمام هزینه‌ها را به صورت سالانه محاسبه کرده و مجموع آنها را به دست می‌آوریم:

$$\text{تومان} = 250,000 \times 250,000 = 6,250,000,000 \text{ درآمد}$$

$$\text{تومان} = 240,000,000 \times 12 = 2,880,000,000 \text{ (هزینه فرصت) حقوق ماهانه کارفرما}$$

$$\text{تومان} = 720,000,000 \times 12 = 8,640,000,000 \text{ حقوق سالانه}$$

$$\text{تومان} = 2,160,000,000 \times 12 = 25,920,000,000 \text{ آب و برق و ...}$$

$$\text{تومان} = 920,000,000 \times 12 = 11,040,000,000 \text{ مواد اولیه}$$

$$\text{تومان} = 4,960,000,000 = 240,000,000 + 920,000,000 + 2,160,000,000 \text{ مجموع هزینه‌ها}$$

$$\text{(هزینه فرصت + هزینه‌های مستقیم) - درآمد = سود واقعی}$$

$$\Rightarrow \text{تومان} = 1,290,000,000 = 6,250,000,000 - 4,960,000,000$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۵۴

$$15\% = 3\% + 12\% = \text{تعداد سهام دوست خانم لطفی (الف)}$$

$$\text{تومان} = 2,625,000,000 = 17,500,000,000 \times \frac{15}{100} \text{ ارزش سهام}$$

$$\text{تومان} = 27,600,000,000 = 230,000,000 \times \frac{12}{100} \text{ میزان سود دریافتی (ب)}$$

ج) دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران این اطمینان را بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۵

الف) تعاونی‌ها مراحل راه اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

ب) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ گرد هم می‌آیند.

ج) از مزایای ایجاد شرکت سهامی، امکان رقابت بالاتر است که به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا می‌باشد.

د) کسب‌وکار شخصی، کسب‌وکاری است که متعلق به یک شخص می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۶

- تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌ها اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.

- در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.

- تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند، اما نحوه‌ی اداره‌ی آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه‌ی تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت).

- توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه‌ی هر عضو است.

- الف) تعاونی، زیرا گروه پرورش دهندگان کرم ابریشم با هدف تأمین نیازهای اعضا (خرید لوازم) گرد هم آمده‌اند.
- ب) شرکت، زیرا وکیل و تکمیل اساسنامه اشاره به کسب و کار شرکتی دارد
- ج) کسب و کار شخصی، زیرا متعلق به یک شخص است.
- د) مؤسسه‌ی غیرانتفاعی، زیرا نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است و در سطوح مختلف فعالیت می‌کند که در صورت سؤال به بدون اهداف تجاری و فعالیت در سطح شهر اشاره شده است که بیانگر مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه است.

- کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند که البته این کار چندان آسان نیست. چرا که بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به طوری که تنها نیمی از آنها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کار خود ادامه دهند. (یعنی نیم دیگر از شش سالگی عبور نمی‌کنند.)
- با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه‌ی لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.
- کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره‌ی موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

- «الف»: تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
- «ب»: خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
- «ب»: پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
- «ت»: سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه، فرد به دلیل رونق کسب و کارش می‌خواهد به شهر نقل مکان کند و به کار حرامی اشتغال ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: عدم پرداخت عوارض به معنی این است که فرد کالا را به صورت قاچاق وارد کرده و هم‌چنین به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن است که از مصادیق کسب و کار حرام است.
- گزینه‌ی «۲»: احتکار کالای مورد نیاز مردم و گران فروختن آن در مواقع ضروری، از کارهای حرام است.
- گزینه‌ی «۳»: به دست آوردن موقعیت شغلی با فریب، نوعی کسب و کار حرام است.

